

FIRAT ÜNİVERSİTESİ

ÖNLİSANS VE LİSANS EĞİTİM-ÖĞRETİM SENATO ESASLARI

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Senato Esasları, Fırat Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak Fırat Üniversitesine bağlı Tıp Fakültesi ve Diş Hekimliği Fakültesi dışındaki fakülteler, yüksekokullar ve meslek yüksekokullarında yürütülen programlardaki eğitim- öğretim, sınav ve başarı değerlendirme esaslarını düzenler.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Senato Esaslarında geçen;

- a) Bağlı değerlendirme sistemi (BDS): Öğrencinin bir dersteki başarısının aynı derse kayıtlı diğer öğrencilerin başarı düzeylerine göre değerlendirilmesini,
- b) Bağlı değerlendirmeye katma sınırı (BDKS): İlgili birim kurulu tarafından belirlenen; istatistiksel değerlendirmeye dâhil edilecek başarı notlarının 100 puan üzerinden alt sınırını,
- c) Başarı katsayısı: Harfli başarı notunun 0,00 ile 4,00 aralığındaki karşılığı,
- ç) Başarı notu: 100 puan üzerinden, öğrencinin bir dersine ilişkin yarıyıl içi değerlendirmesi ve yarıyıl sonu sınavı notundan hesaplanan ağırlıklı notu,
- d) Birim Kurulu: Fakültelerde fakülte kurulunu, yüksekokullarda yüksekokul kurulunu, meslek yüksekokullarında meslek yüksekokul kurulunu,
- e) Birim Yönetim Kurulu: Fakültelerde fakülte yönetim kurulunu, yüksekokullarda yüksekokul yönetim kurulunu, meslek yüksekokullarında meslek yüksekokulu yönetim kurulunu,
- f) Birim: Fakülte, yüksekokul veya meslek yüksekokulunu,
- g) Ham Başarı notu alt sınırı (HBAS): İlgili birim kurulu tarafından belirlenen; bir dersten veya uygulamadan başarılı olmak için gerekli başarı notu alt sınır değerini,
- ğ) Harfli başarı notu: Başarı notunun değerlendirme yöntemlerinden birine göre elde edilen harfli gösterim şekli,
- h) İLİTAM: İlahiyat Lisans Tamamlama programını,
- ı) Kredi: AKTS kredisini,
- i) Rektör: Fırat Üniversitesi Rektörünü,
- j) Senato: Fırat Üniversitesi Senatosunu,
- k) Yarıyıl sonu sınavı alt sınırı (YSAS): İlgili birim kurulu tarafından belirlenen; bir dersten veya uygulamadan başarılı olmak için gerekli yarıyıl sonu sınavı notu alt sınır değerini, ifade eder.

Yarıyıl içi değerlendirme

MADDE 3- (1) Bir ders için yarıyıl içi değerlendirme araçları; ara sınavlar, kısa sınavlar, arazi çalışması, uygulama, ödev, proje, atölye, seminer, devam, laboratuvar ve diğer çalışmalardan oluşur.

(2) İlgili birim yönetim kurulunca aksi yönde karar alınan dersler hariç, bir ders için yarıyıl içi değerlendirmesinde en az bir ara sınav yapılması zorunludur.

(3) Her bir yarıyıl içi değerlendirme aracı 100 puan üzerinden notlandırılır. Bu değerlendirme araçlarının notlandırılmasında herhangi bir başarı değerlendirme yöntemi kullanılmaz ve harfli başarı notu verilmez. Harfli başarı notu verme işlemi, yarıyıl sonu sınavı dâhil tüm değerlendirme araçları notlandırıldıktan sonra gerçekleştirilir.

(4) Öğrencilerin sorumlu oldukları yarıyıl içi değerlendirme araçlarının başarı notuna katkı oranları (ağırlıkları), Ders Uygulama Formunda belirtilir. Bu oranlar, ilgili dersin değerlendirilmesinde esas alınır.

(5) Yarıyıl içi değerlendirmesinde belirlenmiş ara sınavın başarı notuna katkısı % 40'dan az, % 60'dan fazla olamaz.

(6) Bir dersin sorumlu öğretim elemanı ilgili ders için ilgili birim kurulu tarafından belirlenen formata uygun Ders Uygulama Formu hazırlar ve ilgili yarıyılın başlangıcından bir hafta önce ilgili Bölüm Başkanlığına teslim eder. Ders sorumlusu ilk derste tüm öğrencilere Ders Uygulama Formunu dağıtır. Bu formda; dersle ilgili bilgiler, haftalık işleyiş programı, dersin amacı, dersin çıktıları, öğrenci görüşme saatleri, yarıyıl içi çalışmalarının türleri ve sayısı, yarıyıl içi çalışmalarının ve yarıyıl sonu sınavlarının başarı notuna katkılarının hangi oranlarda olacağı gibi hususlar belirtilir.

(7) Dersle ilgili yarıyıl içerisindeki değerlendirme notları ilgili dönemin son haftasından önce ilan edilir.

(8) İlgili birim yönetim kurulunca aksi yönde karar alınan dersler hariç, ara sınavlar her ders için 5. hafta ile 12. hafta arasında yapılır. Ara sınav tarihleri ilgili dönemin ilk iki haftası içerisinde ilan edilir. Bir dersin ara sınavlarına girebilmesi için öğrencinin derse kayıtlı olması gerekir. Ara sınav tarihlerine kadar devamsızlıktan kalması kesinleşen öğrenci ara sınavlara giremez, girmiş olsa bile sınavı geçersiz sayılır.

(9) Yarıyıl içi değerlendirmeleri, ara sınav notunun yerine geçebilir.

(10) Mazeret sınavı hakkı sadece ara sınavlar için verilir. Senato tarafından belirlenen esaslarda tanımlanan istisnai durumlarda, dersten sorumlu öğretim elemanı tarafından belirlenen tarihte mazeret sınavı yapılır. Mazeret sınavı, ara sınav sayısına bakılmaksızın her yarıyıl, her ders için bir defa yapılır.

(11) Rektörlük tarafından görevlendirilen öğrenciler için her yarıyıl, her ders için ara sınav sayısı kadar mazeret sınavı yapılır.

(12) İLİTAM öğrencileri için her yarıyıl sonunda; yarıyıl sonu (Genel) sınavlarından önce açılacak olan bir haftalık isteğe bağlı olarak yüz yüze "Yeterlikleri Tamamlama Programı"na tabi tutulurlar.

(13) İLİTAM programı YÖK'ün Uzaktan Eğitimle ilgili mevzuat hükümleri ile "F.Ü. Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği" ve "F.Ü. Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Senato Esasları" hükümlerine göre yürütülür.

Yarıyıl sonu sınavı (Genel sınav veya bütünleme sınavı)

MADDE 4- (1) Yarıyıl sonu sınavı 100 puan üzerinden notlandırılır.

(2) Yarıyıl sonu sınavının başarı notuna katkısı; ara sınavın başarı notuna yapacağı katkısı %100'e tamamlayacak şekilde % 40'dan az, % 60'dan fazla olamaz.

(3) Yarıyıl sonu sınavına girmeyen öğrenciler ilgili dersten başarısız sayılırlar

(4) Yarıyıl sonu sınavından 100 puan üzerinden YSAS'ın altında not alan öğrenciler başarısız sayılırlar.

(5) Yarıyıl sonu sınavı için mazeret sınavı yapılmaz.

Başarı notu ve başarı değerlendirme yöntemi

MADDE 5- (1) Başarı notu; yarıyıl içi değerlendirmesi ve yarıyıl sonu sınavı notlarından hesaplanır. Bu hesaplamada, ilgili yarıyıl başlamadan önce ilan edilen Ders Uygulama Formu esas alınarak öğrencinin her bir değerlendirme aracından aldığı not, ilgili değerlendirme aracının başarı notuna katkı oranı (ağırlığı) ile çarpılarak toplanır ve hesaplama sonucu tamsayıya yuvarlanır. Yuvarlama işlemi; virgülden sonraki ilk hane beşten küçükse, birler basamağı değiştirilmeden; beş veya beşten büyükse, birler basamağı bir artırılacak şekilde yapılır.

(2) 100 üzerinden hesaplanmış olan ham başarı notu, Bağlı Değerlendirme Sistemi ya da öğretim elemanının takdiri kullanılarak harfli başarı notuna dönüştürülür.

(3) Staj, dönem projesi, bitirme projesi, bitirme tezi, seminer dersi ve benzeri derslerde bağlı değerlendirme sistemi kullanılmaz

(4) Bağlı değerlendirme sistemi ve öğretim elemanı takdirinin uygulandığı derslerde değerlendirmeye alınmak için öğrencinin yarıyıl sonu sınav notunun en az YSAS olması gerekir. Bu notun altında kalan öğrenciler doğrudan başarısız sayılır

(5) Bağlı Değerlendirme Sistemi ile değerlendirilemeyecek dersler için yarıyıl sonu ham başarı notlarının dağılımı kullanılarak başarı derecelerinin karşılığı harf notları, Tablo 1'de verilen Başarı Notu Katalog Değerleri esas alınarak dersi veren öğretim elemanının takdiri ile belirlenir. Öğretim elemanı Tablo 1'de yer alan puan aralıklarını aşağıya çekebilir, yukarıya çıkaramaz.

(6) Aynı anda Üniversitemizin önlisans ve lisans programlarına kayıt yaptırarak iki farklı programda okuyan öğrencilerin aynı kodlu ortak dersleri (Türk Dili, İngilizce, Atatürk İlke ve İnkılapları) herhangi bir programdan alması yeterlidir. Öğrencinin aldığı not diğer programa olduğu gibi aktarılır.

Tablo 1- Başarı Notu Katalog Değerleri

HAM BAŞARI NOTU	BAŞARI NOTU	KAT SAYI	AÇIKLAMA
90 – 100	AA	4.00	Başarılı
85-89	BA	3.50	Başarılı
75-84	BB	3.00	Başarılı
70-74	CB	2.50	Başarılı
60-69	CC	2.00	Başarılı
55 – 59	DC	1.50	Koşullu Başarılı
50 – 54	DD	1.00	Koşullu Başarılı
0 – 49	FF	0.00	Başarısız

Kredisiz dersler

MADDE 6- (1) Kredisiz dersler için dönem sonunda sadece bir not verilir. İnisiyatif kullanmak istemeyen öğretim elemanları 50 ve daha büyük notlar için B (Başarılı), 50 den küçük notlar için K (Kalır) notu verir.

Seçmeli dersler

MADDE 7- (1) Öğretim programında yer alan seçmeli derslerin açılabilmesi için, birinci öğretimde en az on öğrencinin, ikinci öğretimde en az onbeş (15) öğrencinin, ilgili derse kayıt yapması gerekir.

(2) Öğrenciler seçmeli derslere kontenjanlar dâhilinde, otomasyondan başvurabilir.

(3) Seçmeli bir dersi tekrarlama durumunda olan öğrenci, daha sonraki yarıyıllarda veya yıllarda eşdeğer başka bir seçmeli ders alabilir. Seçmeli bir dersi tekrarlama durumunda olan öğrenci, daha sonraki yarıyıllarda veya yıllarda eşdeğer başka bir seçmeli ders alabilir.

(4) Seçmeli derslerden çekilme işlemi kontenjanlar dâhilinde sınırlı olup, ilgili birimlerin belirleyeceği kurallar çerçevesinde yapılır.

(5) Tekrarlanan veya daha önce çekilme işlemi yapılan seçmeli derslerden çekilme işlemi yapılamaz.

Şubelere ayrılan dersler

MADDE 8- (1) Ortak Ders kapsamı dışındaki bir derse kayıtlı ve devam zorunluluğu olan öğrenci sayısı 70 ve üzerinde ise ilgili ders şubelere ayrılabilir. Bu durumda ilgili birim kurul kararı gerekir. Şubelere ayrılmada aşağıda belirtilen kurallar geçerlidir:

a) Her şubedeki öğrenci sayısı en az 35 olmalıdır.

b) Dersin şubelere ayrılmasında mekân ve öğretim üyesi/görevlisi sayıları göz önüne alınır.

c) Şartlara göre ikiden fazla şube açılabilir.

ç) Her şube aynı ya da farklı öğretim üyesi/görevlisi tarafından yürütülebilir.

(2) Şubelere ayrılan derslerde öğrencilerin şubelere dağılımında aşağıda belirtilen kurallar geçerlidir:

a) Öğrencilerin şubelere dağılımı, öğrenci otomasyonu tarafından yapılır.

b) Şubelerin ders saatleri farklı ise, öğrenci sadece ders çakışması durumunda diğer şubeye kaydolur.

Aynı kodlu/Şubelere ayrılan dersler

MADDE 9- (1) Farklı öğretim elemanları tarafından yürütülen, aynı kodlu/şubelere ayrılmış dersler için aşağıda belirtilen kurallar geçerlidir:

- a) İlgili ders için hazırlanmış olan Ders Uygulama Formuna uyularak dersler yürütülür, ders içeriği paralel olarak işlenir.
- b) Tüm sınavlar aynı tarih ve saatte, ortak yapılır.
- c) Ders sorumluları sınav sorularını müşterek ve eşit oranda hazırlar.
- ç) Öğrencilere aynı sorular sorulur.
- e) Ders sorumluları değerlendirmeyi tüm cevap kâğıtlarında eşit oranda yapar.
- f) Ders dosyaları ders sorumluları tarafından hazırlanarak ilgili birime teslim edilir.

Sınav sonuçlarının ilanı

MADDE 10- (1) Genel sınav ve bütünleme sınavı sonuçları, ilgili sınav döneminin bitimini izleyen en geç üç iş günü içinde öğrenci bilgi sistemlerine girilir.

Ders uygulama dosyasının hazırlanması ve teslim edilmesi

MADDE 11- (1) Bölüm/program başkanlıkları müfredattaki tüm dersler için hazırlanmak üzere Ders Uygulama Dosyasını ilgili dersten sorumlu öğretim elemanına/elemanlarına yarıyılın ilk haftası içerisinde teslim eder. Ders sorumlusu/sorumluları Ders Uygulama Dosyasını hazırlamakla ve yarıyıl sonu sınavları bittikten sonra bir hafta içerisinde bölüm/program başkanlığına teslim etmekle yükümlüdür.

(2) Ders Uygulama Dosyasında aşağıda belirtilen belgeler bulunur:

- a) Ders Uygulama Formu (Ders Özeti)
- b) Ölçme-Değerlendirme Belgeleri ve Sonuç Raporu
- c) Bütünleme Sınavı Not Çizelgesi
- ç) Bütünleme Sınavı Tutanağı, Soru Kâğıdı ve Cevap Anahtarı
- d) Bütünleme Sınavı Öğrenci Cevap Kâğıtlarının Asılları (en iyi, orta ve en kötü)
- e) Genel Sınav Not Çizelgesi
- f) Genel Sınav Tutanağı, Soru Kâğıdı ve Cevap Anahtarı
- g) Genel Sınav Öğrenci Cevap Kâğıtlarının Asılları (en iyi, orta ve en kötü)
- ğ) Ara Sınav Tutanağı, Soru Kâğıdı ve Cevap Anahtarı
- h) Ara Sınav Öğrenci Cevap Kâğıtlarının Asılları (en iyi, orta ve en kötü)
- ı) Yılıçi Yoklama Cetvelleri
- i) Ödev, Proje, Laboratuvar Deney Raporu vb. (2’şer adet örnek)

(3) Birden fazla sorumlunun olduğu derslerde, bir adet Ders Uygulama Dosyası hazırlanır.

Mazeretlerin kabulü

MADDE 12- (1) Mazeret başvuruları ‘‘Haklı ve Geçerli Nedenler Yönergesi’’nde belirlenen esaslara göre değerlendirilir.

Mezuniyet /Tek ders sınavı

MADDE 13- (1) Mezuniyet/Tek ders sınavları için aşağıdaki kurallar geçerlidir.

- a) Mezun olmak için genel sınava girme şartlarını sağlamış ve en fazla iki dersten başarısız olan öğrenciler mezuniyet sınavına; en fazla bir dersten başarısız olan öğrenciler tek ders sınavına girebilirler.
- b) İzledikleri programdan mezun olmak için gerekli bütün derslerden geçer not aldıkları halde GNO’su 2.00 olmadığı için mezun olamayan öğrenciler tek ders sınavında seçecekleri bir; mezuniyet sınavında seçecekleri iki dersten sınava girebilirler.
- c) Mezuniyet aşamasındaki bir öğrenci, eğitim-öğretimi süresi boyunca; bahar yarıyılı sonunda yapılan mezuniyet sınavı, güz yarıyılı sonunda yapılan tek ders sınavı ve Üniversitemizde yaz okulu açılması halinde yaz okulu sonrasında yapılan tek ders sınavı haklarından sadece birinden yararlanabilir.
- ç) Mezuniyet/Tek ders sınavlarından başarılı olabilmek için en az CC notu almak zorunludur. Ara sınav ve yarıyıl içi çalışmalar değerlendirmeye katılmaz.
- d) Mezuniyet/Tek ders sınavları Akademik Takvimde belirtilen tarihlerde yapılır.
- e) Mezuniyet/Tek ders sınavına girecek öğrencilerin Akademik Takvimde belirtilen sınav tarihinden en geç bir iş günü öncesinde mesai bitimine kadar bir dilekçe ile kendi bölümlerine müracaat etmesi gerekir.
- f) Kullandığı mezuniyet veya tek ders sınav hakkı sonunda başarısız olan öğrenci, başarısız olduğu ders(ler)i, eğitim-öğretim döneminde yeniden almak ve başarmak zorundadır.

- g) Mezuniyet sınavında daha düşük alınan notlar önceki notların yerine geçmez. Başarılı olabilmek için en az CC notu almak zorunludur. Ara sınav ve yarıyıl içi çalışmalar değerlendirmeye katılmaz.
- ğ) Mezuniyet sınavı için mazeret sınavı yapılmaz.

(2) Mezuniyet sınavında alınan not, ham başarı notu sayılır. Bu not, Tablo 2’de verilen Başarı Notu Katalog Değerleri kullanılarak harfli başarı notuna çevrilir.

Tablo 2- Başarı notu katalog değerleri

HAM BAŞARI NOTU	BAŞARI NOTU	KAT SAYI
90 – 100	AA	4.00
80 – 89	BA	3.50
70 – 79	BB	3.00
60 – 69	CB	2.50
50 – 59	CC	2.00
0 – 49	FF	0.00

Öğretim elemanı takdirinin uygulama esasları

MADDE 14- (1) 100 puan üzerinden hesaplanmış olan ham başarı notu Tablo 1’de verilen Başarı Notu Katalog Değerleri kullanılarak harfli başarı notuna çevrilir. Öğretim elemanı Tablo 1’de yer alan puan aralıklarını aşağıya çekebilir, yukarı çıkaramaz. DD harf notunun alt sınırı 50’nin altına inemez. Aynı puana sahip öğrencilere farklı harf notu verilemez. Bir öğrenciye verilen harf notu, kendisinden daha düşük puana sahip öğrencilerin harf notundan düşük olamaz.

Sınamalı öğrenciler

MADDE 15- (1) “Fırat Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği”nin 35. maddesinde tanımlanan sınamalı öğrenciler, bulundukları sınıfa ait tüm dersleri alabilirler.

Ortak dersler

MADDE 16- (1) Ortak Dersler, “Fırat Üniversitesi Ön lisans ve Lisans Sosyal Seçmeli ve Ortak Zorunlu Ders Yönergesi”nde belirlenen esaslara göre yürütülür.

Staj, bitirme projesi vb. derslere ilişkin hususlar

MADDE 17- (1) Yaz Okulunda ders alan öğrenci, eşzamanlı olarak yaz stajı yapamaz. Yaz Okulu ve yaz stajı günleri kısmen de olsa çakışamaz. Ancak mezuniyet için sadece yaz stajı/stajları kalmış olan bir öğrenci, Yaz Okulu sürecinde hem staj derslerine kaydolabilir hem de stajlarını yapabilir.

(2) Bir öğrenci, yaz stajını Yaz Okulu başlangıç tarihinden önce tamamlamış ise, diğer dersleri ile birlikte staj dersini de alabilir. Alabileceği toplam ders sayısı staj/stajlar dahil toplam 3 dersi aşamaz.

(3) Mezuniyet için sadece Bitirme Ödevi/Bitirme Projesi/Bitirme Tezi vb. bireysel çalışma gerektiren bir dersten kalan öğrenci, bu dersini Yaz Okulunda alabilir. Bu derslerin açılması için kontenjan sınırı aranmaz.

Başka bir üniversitenin yaz okulundan ders alma, kayıt ve değerlendirme

MADDE 18- (1) Öğrenci, bir Yaz Okulu döneminde sadece bir üniversiteden ders alabilir.

(2) Öğrencinin almak istediği derslerin çoğunluğu hangi üniversitede açılmış ise, derslerini o üniversiteden alabilir. Aksi takdirde açılan dersleri üniversitemizden alması zorunludur.

(3) Öğrencinin başka üniversiteden ders alması için, ilgili birim program/bölüm başkanlığının ders eşdeğerliğine ilişkin uygun görüşü ve Müdürlüğün/Dekanlığın onayı gereklidir.

(4) Diğer üniversitelerden alınan derslere ait başarı notları, ilgili birimin yönetim kurulunca onaylandıktan sonra, Öğrenci İşleri Daire başkanlığı tarafından otomasyona işlenir.

(5) Bir öğrenci öğrenimi süresince diğer üniversitelerin yaz okulundan; önlisans eğitiminde toplam 12 saati aşmamak üzere en fazla 3 ders, lisans eğitiminde toplam 24 saati aşmamak üzere en fazla 6 ders alabilir.

(6) Diğer üniversitelerin öğrencileri kendi üniversitelerinin izni ile Fırat Üniversitesinde açılan Yaz Okulu derslerine kayıt yaptırabilirler. Bu öğrencilerin başarı notları, kendi üniversitelerine gönderilmek üzere, ilgili program/bölüm başkanlığı tarafından onaylı bir liste halinde Müdürlük/Dekanlık Makamına iletilir.

Değişim programları öğrencileri

MADDE 19- (1) Erasmus, Farabi, Mevlana gibi öğrenci değişim programlarından faydalanarak başka bir üniversiteden ders alan öğrencilerin transkripti ile birlikte ders durum belgesi de verilir.

(2) Öğrencinin, Erasmus+ kapsamında aldığı derslerin transkriptine nasıl işleneceğine dair hususlar şunlardır:

a) Erasmus+ öğrenci değişim programı kapsamında alınan dersler ve öğrencinin kendi müfredatında eşleştirilen dersler için bölümü tarafından AKTS İntibak Formu hazırlanır ve ilgili kurullarca onaylandıktan sonra Bölüm Başkanlığı tarafından otomasyona işlenir.

b) Eşleştirilen dersler birebir olursa, Erasmus+ öğrenci değişim programı kapsamında alınan dersin adı, kodu, öğrencinin müfredatındaki eşleştiği dersin kredisi ve notu Bölüm Başkanlıkları tarafından otomasyona işlenir.

c) Eşleştirilen derslerden müfredatındaki ders sayısı birden fazla ise bunlardan müfredatındaki içerik yönünden en uyumlu olan dersin yerine Erasmus+ öğrenci değişim programı kapsamında alınan dersin adı, kodu, müfredatındaki kredisi ve notu Bölüm Başkanlıkları tarafından otomasyona işlenir. İntibak Formunda, eşleştirilen diğer dersler için de Bölüm Başkanlıkları tarafından aynı not verilerek muafiyet işlemi yapılır. Transkript üzerinde harf notunun hemen ardından (M) tanımı ile muafiyet tamamlanır.

ç) Erasmus+ öğrenci değişim programı kapsamında alınan iki veya daha fazla ders Fırat Üniversitesi müfredatındaki bir derse karşılık geldiği durumda ise karşı taraftan alınan bütün dersler (/) işareti ile ayrılmak suretiyle birlikte gösterilir. Bu durumda müfredatındaki mevcut dersin kredisi transkripte işlenir, not kısmına ise birden fazla olan derslerin kredileri göz önünde tutularak hesaplanan ortalama notu öğrencinin transkriptine işlenir.

d) Erasmus+ kapsamında alınan notların dönüşümü Madde 5’de verilen Tablo 1’e göre yapılır.

e) Yukarıda belirtilen ve yapılan işlemler ilgili Bölüm Başkanlığı sorumluluğunda olup bilgi amaçlı olarak Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına gönderilir.

(3) Transkriptin ön yüzünün altında, öğrencinin Erasmus+ kapsamında almış olduğu öğrenim durumu aşağıda belirtilen şekillerde yazılır.

a) Öğrenim: (Güz Dönemi İçin Örnek Metin)

Öğrenci, ...-.... Eğitim-Öğretim Yılı Güz Döneminde [Ülke Adı] [Üniversite Adı]’nde Erasmus+ Öğrenci Değişim Programı kapsamında eğitim görmüştür.

b) Öğrenim: (Bahar Dönemi İçin Örnek Metin)

Öğrenci, ... - .... Eğitim-Öğretim Yılı Bahar döneminde [Ülke Adı] [Üniversite Adı]

’nde Erasmus + Öğrenci Değişim Programı kapsamında eğitim görmüştür.

c) Öğrenim: (1 yıl Gidenler İçin Örnek Metin)

Öğrenci, ...-.... Eğitim-Öğretim Yılında [Ülke Adı] [Üniversite Adı]’nde Erasmus +Öğrenci Değişim Programı kapsamında eğitim görmüştür.

ç) Staj: (Şirkette staj yapanlar için)

Öğrenci ....-.... Eğitim-Öğretim döneminde [Firma Adı] firmasında Erasmus+ Programı kapsamında staj yapmıştır.

d) Staj: (Üniversitede staj yapanlar için)

Öğrenci ....-.... Eğitim-Öğretim döneminde [Üniversite Adı]'nda Erasmus+ Programı kapsamında staj yapmıştır.

(4) Öğrenciye verilecek diploma eki veya öğrencinin transkriptini İngilizce talep etmesi durumunda, öğrencinin öğrenim durumu transkript ve diploma ekinde aşağıdaki şekilde yazılır.

a) Öğrenim: (Güz Dönemi için örnek metin)

The student took a part of his education within the framework of Erasmus+ Programme during the Autumn semester of the academic year [akademik yıl] at [Üniversite Adı] in [Ülke Adı].

b) Öğrenim: (Bahar Dönemi için örnek metin)

The student took a part of his education within the framework of Erasmus+ Programme during the Spring semester of the academic year [akademik yıl] at [Üniversite Adı] in [Ülke Adı].

c) Öğrenim: (1 Yıl giden için örnek metin)

The student took a part of his education within the framework of Erasmus+ Programme during whole academic year [akademik yıl] at [Üniversite Adı] in [Ülke Adı].

ç) Staj için örnek metin:

The student participated and completed his internship as a trainee student within the framework of Erasmus+ Programme took a part of his education within the framework of Erasmus+ Programme in the academic year [akademik yıl] at [Üniversite veya Şirket Adı] in [Ülke Adı].

Engelli öğrenciler

MADDE 20- (1) Her eğitim ve öğretim dönemi başında engelli öğrenci biriminin önerisi ile engelli öğrenciler için okuyucu/işaretleyici yardımı, ek süre, erişilebilir salon ve sınav uygulamaları gibi hususlarda alınacak tedbirleri Senato karara bağlar.

(2) Geçici engel durumları hariç olmak üzere, süregelen engeli olan öğrencilerin, kendilerine mahsus sınav uygulamalarından yararlanabilmeleri için eğitim ve öğretim döneminin başında ve üniversitenin belirlediği süre içerisinde ilgili dekanlık veya enstitü/yüksekokul/meslek yüksekokulu müdürlüğüne başvurmaları gerekir.

(3) Engelli öğrencilerin başvurmaları halinde öğrenciye varsa başvurdukları dersin eşdeğerinin verilmesinin sağlanmasına, bunun sağlanamaması durumunda ise ders programının bu konuda gelişen program ve teknik kullanılarak öğrenciye uyarlanması sağlanacaktır.

Kayıt yenileme, ders alma ve azami ders yükü

MADDE 21- (1) Öğrenci, öğretim programının ilk iki yarıyıldaki normal ders yükünü değiştiremez. Her bir yarıyıl için en az 30 kredilik ders almak zorundadır

(2) Daha sonraki her bir yarıyıl için asgari 15 kredi, azami 40 kredi ders alabilir.

(3) Asgari kredi değeri, gerekçeli durumlarda, akademik danışmanın onayı ile azaltılabilir.

(4) Azami öğrenim süresinin son yarıyılında veya mezuniyet için son yarıyılıda olan öğrenciye azami kredinin üzerinde bir ders alma hakkı verilir.

Bağlı Değerlendirme Sistemi (BDS) ve uygulama esasları

MADDE 22- (1) BDS; bir öğrencinin başarısının, dersteki diğer öğrencilerin başarı düzeylerine göre değerlendirilmesidir. Bu yöntemin kullanılmasındaki temel amaç, belirli bir dersi alan öğrencileri 100 puan üzerinden aldıkları mutlak notlara göre değil, o dersi alan grup içinde gösterdikleri performansla göre notlandırmaktır. Performans, bir öğrencinin sınıf ortalamasına göre hangi konumda olduğudur.

(2) Bağlı Değerlendirme Sistemi, öğrenci sayısı 10 ve üzerinde ise uygulanır.,

(3) Devamsız öğrenciler bağlı değerlendirmeye alınmazlar.

(4) Başarı notları, BDKS'nin altında kalan öğrencilere doğrudan FF notu verilir. Bu durumdaki öğrencilerin notları, bağıl değerlendirme hesaplamaları dışında tutulur.

(5) Sınıfın bir dersteki ham başarı notu ortalaması 70 ve üzerinde olması durumunda BDS uygulanmaz.

(6) BDKS altında kalan öğrenci oranının, sınıfın %30'unu geçmesi durumunda, ilgili birimin uygulanmaz. Yönetim Kurulu Kararı ile ilgili öğretim elamanının, sınav sonuçlarını tekrar değerlendirmesi istenir.

(7) Sınıf ortalamasının yapay olarak düşmesini engellemek, hem yıl içindeki çalışmanın hem de yarıyıl sınavının önemini arttırmak ve derslerin bir bütün olarak kavranmasını sağlamak amacıyla tüm birimlerde, Bağıl Değerlendirmeye Katma Sınırı (BDKS)=20, Ham Başarı Notu Alt Sınırı (HBAS)=50 ve Yarıyıl Sonu Sınav Alt Sınırı (YSAS)=50 olarak belirlenmiştir.

(8) BDKL koşulunu sağlayan öğrenci sayısının on veya üzeri olduğu durumlarda bağıl değerlendirme yapabilmek için aşağıdaki adımlar izlenir:

a) Sınıf not ortalamasının hesabı:

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$\bar{X}$: Sınıf Ortalaması

X: Öğrenci Puanı

N : Hesaplamaya Katılan Öğrenci Sayısı

b) Standart sapma değeri hesabı:

$$S = \frac{1}{N} \sqrt{(N(\sum X^2) - (\sum X)^2)}$$

S: Standart Sapma

N: Hesaplamaya katılan öğrenci sayısı

X: Öğrencinin Puanı

c) Standart not hesabı:

$$Z = \frac{X - \bar{X}}{S}$$

Z: Standart Not

X: Öğrenci Puanı

$\bar{X}$: Sınıf Ortalaması

S: Standart Sapma

d) T Notu hesabı:

$$T = 10 * Z + 50$$

Z: Standart Not

T: T Notu

Yukarıda elde edilen T notlarından, Tablo-3'e göre öğrencinin başarı notu belirlenir.

d) T Notu hesabı:

$$T = 10 * Z + 50$$

Z= Standart Not

T= T notu

Yukarıda elde edilen T notlarından, Tablo-3'e göre öğrencinin başarı notu belirlenir.

Tablo 3- Bağlı notun verilmesi

Sınıf Düzeyi	Sınıfın Ortalama Not Ağırlığı	Bağlı Notların T notu cinsinden Sınıf Değerleri							
		AA (4)	BA (3.5)	BB (3)	CB (2.5)	CC (2)	DC (1.5)	DD (1)	FF (0)
Üstün Başarı	>80 - ≤ 100	≥ 57	52 -56.99	47-51.99	42-46.99	37-41.99	32-36.99	27-31.99	< 27
Mükemmel	>70 - ≤ 80	≥ 59	54-58.99	49-53.99	44-48.99	39-43.99	34-38.99	29-33.99	< 29
Çok İyi	>62.5 - ≤ 70	≥ 61	56-60.99	51-55.99	46-50.99	41-45.99	36-40.99	31-35.99	< 31
İyi	>57.5 - ≤ 62.5	≥ 63	58-62.99	53-57.99	48-52.99	43-47.99	38-42.99	33-37.99	< 33
Ortanın Üstü	>52.5 - ≤ 57.5	≥ 65	60-64.99	55-59.99	50-54.99	45-49.99	40-44.99	35-39.99	< 35
Orta	>47.5 - ≤ 52.5	≥ 67	62-66.99	57-61.99	52-56.99	47-51.99	42-46.99	37-41.99	< 37
Zayıf	>42.5 - ≤ 47.5	≥ 69	64-68.99	59-63.99	54-58.99	49-53.99	44-48.99	39-43.99	< 39
Kötü	< 42.5	≥ 71	66-70.99	61-65.99	56-60.99	51-55.99	46-50.99	41-45.99	< 41